

DECIZIE

02 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței,
judecător
judecători

Valentina Clevadî
Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu
Ion Druță, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Florcomlaur”, Fanari Svetlana, prin intermediul reprezentantului, avocatul Ciumac Ion,

în cadrul procesului de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Florcomlaur” (în procedura simplificată a falimentului),

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 25 mai 2017, prin care a fost respinsă validarea popririi înființată de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Florcomlaur” (în procedura simplificată a falimentului), Fanari Svetlana față de terțul poprit, Dabija Ion și desființată poprirea Societății cu Răspundere Limitată „Florcomlaur” (în procedura simplificată a falimentului) față de terțul poprit, Dabija Ion,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2017, lichidatorul SRL „Florcomlaur”, Fanari Svetlana, prin intermediul reprezentantului, avocatul, Ciumac Ion a depus în instanța de insolabilitate cerere de validare a popririi, solicitând încasarea de la Dabija Ion a sumei de 239 780 lei, cu titlu de decont de avans nerambursat.

În motivarea cererii de validare a popririi, lichidatorul SRL „Florcomlaur”, Fanari Svetlana a invocat că, prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 27 octombrie 2016 s-a admis cererea introductivă depusă de SRL „Fin Factor Expert”, s-a constatat insolabilitatea debitorului SRL „Florcomlaur” și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului, cu dizolvarea SRL „Florcomlaur” și s-a ridicat dreptul de administrare a debitorului SRL „Florcomlaur”, fiind desemnat în calitate de lichidator, administratorul autorizat, Fanari Svetlana.

Potrivit datelor din evidența financiar-contabilă a SRL „Florcomlaur” s-a constatat că, în perioada 31 ianuarie 2013-31 mai 2015, administratorul debitorului insolubil, Dabija Ion, a retras în numerar din contul întreprinderii insolubile suma de 239 780 lei și a restituit la cont suma de 15 730 lei, pentru cheltuieli administrative, fapt confirmat prin extrasele bancare prezentate lichidatorului de instituțiile bancare, în care societatea are deschise conturi.

La 26 ianuarie 2017, lichidatorul SRL „Florcomlaur”, Fanari Svetlana a expediat în adresa lui Dabija Ion somația privind achitarea sumei retrase în numerar de pe contul întreprinderii în mărime de 239 780 lei, recepționată de ultimul la 26 ianuarie 2017, însă datoria existentă nu a fost achitată.

Lichidatorul SRL „Florcomlaur”, Fanari Svetlana, prin intermediul reprezentantului, avocatul, Ciumac Ion și-a întemeiat cererea de validare a propriei pe prevederile art. art. 5 și 126 ale Legii insolvenței.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 25 mai 2017, a fost respinsă validarea popririi înființată de lichidatorul SRL „Florcomlaur” (în procedura simplificată a falimentului), Fanari Svetlana față de terțul poprit, Dabija Ion în sumă de 239 780 lei și desființată poprirea SRL „Florcomlaur” (în procedura simplificată a falimentului) față de terțul poprit, Dabija Ion, în sumă de 239 780 lei, s-a încasat în beneficiul statului de la SRL „Florcomlaur” taxa de stat în mărime de 7 193,40 lei. (f.d. 25-29)

Invocând dezacordul cu hotărârea emisă în cauză, la 19 iunie 2017, lichidatorul SRL „Florcomlaur”, Fanari Svetlana, prin intermediul reprezentantului, avocatul Ciumac Ion a depus recurs împotriva hotărârii din 25 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea acesteia, cu validarea popririi în mărime de 239 780 lei.

În motivarea recursului a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de validare a popririi, suplimentar menționând că, prin referința depusă de Dabija Ion la 16 aprilie 2017, dânsul a recunoscut că a decontat sumele de bani de pe contul SRL „Florcomlaur” și că aceste sume le-a utilizat la construcția unei secții de patiserie, însă nu dispune de acte confirmative în acest sens.

Accentuează recurentul că, SRL „Florcomlaur” nu deține în proprietate secție de patiserie, fapt ce denotă că, sumele de bani extrase în numerar au fost folosite în scopuri personale.

Conform art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Având în vedere că, la 06 iunie 2017 Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces pentru cunoștință hotărârea din 25 mai 2017, însă la materialele cauzei nu se regăsesc probe în vederea recepționării acesteia de către recurent (f.d. 30), recursul declarat la 19 iunie 2017 se consideră depus în termen.

Judecând recursul declarat de către lichidatorul SRL „Florcomlaur”, Fanari Svetlana, prin intermediul reprezentantului, avocatul Ciumac Ion împotriva hotărârii date de instanța de insolvență, în limitele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul urmează a fi admis, casată hotărârea Curții de Apel Bălți din 25 mai 2017, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Bălți ca instanță de insolvență, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina la rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Reglementări similare se regăsesc și în prevederile art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care prevăd că procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 126 alin. (1), (8), (9), (10) și (11) al Legii insolvenței, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției. Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvență, care validează poprirea. Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi. Instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit. Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărîrea nu poate fi executată decît după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează atît pentru sumele ajunse la scadență, cît și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producîndu-și efectele numai la data cînd sumele devin scadente.

La acest capitol, instanța de recurs consideră oportun de a menționa că, de regulă terțul poprit, poate fi persoana fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat, care în baza raportului juridic îi datorează debitorului suma de bani, titluri de valoare ori alte bunuri mobile corporale urmăribile sau deține cu titlu precar bunurile mobile ale acestuia de pe urmă și de la care creditorul poate obține direct plata creanței sale pe calea popririi.

Conform art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Art. 240 alin. (3) CPC prevede că, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Dispozițiile art. 241 alin. (1), (2), (4), (5) și (6) CPC, stipulează că, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în numele legii. Hotărîrea judecătorească constă din parte introductivă, parte descriptivă, motivare și dispozitiv. În partea descriptivă se indică pretențiile reclamantului, obiecțiile pârâtului și explicațiile celorlalți participanți la proces. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de

instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Din esența normelor de drept citate rezultă că hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea, concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii trebuie să coincidă cu concluziile dispozitivului hotărârii judecătorești.

Din materialele cauzei îndreptate instanței de recurs se atestă că, la 13 martie 2017, lichidatorul procesului de insolvență a SRL „Florcomlaur” – Fanari Svetlana s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere privind validarea popririi și încasarea de la terțul poprit Dabija Ion a sumei de 239 780 lei, ca decont de avans nerambursat.

Fiind investită cu judecarea cererii de validare a popririi, Curtea de Apel Bălți ca instanță de insolvență, prin hotărârea din 25 mai 2017 a respins cererea depusă de lichidatorul SRL „Florcomlaur” – Fanari Svetlana cu privire la validarea popririi SRL „Florcomlaur” față de terțul poprit Dabija Ion, ca neîntemeiată.

În susținerea soluției date prima instanță a făcut referire la prevederile art. 126 alin. 1), 9), 10) și 11) din Legea insolvenței, expunându-se asupra faptului că suma datorată de terț urmează a fi confirmată în modul corespunzător, or, Colegiul reține că, concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii nu coincid cu declarațiile expuse în procesul – verbal al ședinței de judecată, precum și materialele cauzei.

Ca urmare, conchide Colegiul că, instanța de insolvență în mod pripit a ajuns la concluzia de respingere a cererii de validare a popririi, fără a ține cont de faptul că, terțul poprit nu a prezentat probe pertinente și admisibile pe care le-ar putea opune cererii lichidatorului de validare a popririi, or, din referința prezentată de terțul poprit, Dabija Ion (f.d. 12) și declarațiile reprezentantului lichidatorului date în cadrul ședinței de judecată din 25 mai 2017 (f.d. 24) se denotă că, terțul poprit nu a prezentat acte contabile, cu toate că a fost somat în acest sens, secția de patiserie, la care face referire terțul poprit, Dabija Ion, nu se află la balanța întreprinderii aflate în insolvență, și în vederea folosirii mijloacelor financiare în scopul gestionării întreprinderii nu s-au prezentat dovezi plauzibile, deoarece intimatul nu dispune de documente confirmative în acest context.

Mai mult ca atât, la acest segment urmează de învederat că, din extrasul din contul bancar al societății debitoare pentru perioada 01 ianuarie 2013-09 noiembrie 2016 rezultă cu certitudine că, terțul poprit, Dabija Ion a extras în numerar de pe contul bancar a SRL „Florcomlaur” pentru cheltuieli administrative în baza delegațiilor și în lipsa lor, suma totală de 239 780 lei, (f.d. 6, 34-41) restituind la cont doar suma de 15 730 lei, în rest, pentru suma de 239 780 lei nu au fost prezentate acte justificative, de evidență contabilă, care ar permite per ansamblu descifrarea operațiunilor economice efectuate în interesul întreprinderii gestionate de către terțul poprit, Dabija Ion.

Așadar, raportând speța dată la normele de drept pre-citate, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decelează că, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie certă și coerentă, pe când la caz se evidențiază că, instanța de insolvență nu s-a expus la toate explicațiile și obiecțiile formulate de părți.

În contextul dat, Colegiul conchide că, o astfel de soluție în condițiile legii este inadmisibilă, deoarece reieșind din prevederile Recomandării nr. R (84) privind principiile de procedură civilă proprii pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul de

Miniștri al Consiliului Europei la 28 februarie 1984, hotărârea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă într-un mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de părți.

În consecință, Colegiul reiterează că, concluzia instanței de judecată trebuie să fie certă pentru ca justițiabilul să cunoască pentru care motiv i s-a respins argumentele ce vin în susținerea cerințelor înaintate. Or, este evident că, constatările instanței de insolabilitate nu conțin o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs, fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Pentru considerentele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa hotărârea instanței de insolabilitate și a remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți ca instanță de insolabilitate.

Prin prisma prevederilor art. 5 alin. (9) din Legea insolabilității, se va reține că în cazul casării unei hotărâri a instanței de insolabilitate, cu remiterea cauzei la rejudecare, rejudecarea se va face de alt complet al instanței de insolabilitate (alt judecător).

La rejudecare, instanța urmează să țină cont de cele menționate și, rejudecând litigiul supus examinării, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Florcomlaur”, Fanari Svetlana, prin intermediul reprezentantului, avocatul Ciumac Ion.

Se casează hotărârea Curții de Apel Bălți din 25 mai 2017, în cadrul procesului de insolabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Florcomlaur” (în procedura simplificată a falimentului), cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Bălți, ca instanță de insolabilitate, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Ion Druță

Iurie Bejenaru